

Sygn. akt I C 180/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSR del. Michał Jank

Protokolant : staż. Natalia Szczesik

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2018 r. w Gdańsku, na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **SA w B.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Komendzie (...)**

o pozbawianie tytułu wykonawczego wykonalności i o zapłatę

I. umarza postępowania co do żądania pozbawienia wykonalności ugody sądowej z 17 lipca 2017 r. zawartej przed Sądem Okręgowym w Gdańsku w sprawie I C 608/14;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od powoda (...) SA w B. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 10.800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Powód (...) SA w B. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci ugody sądowej zawartej w dniu 17 lipca 2017 r. przed Sądem Okręgowym w Gdańsku w sprawie I C 608/14 , a także o zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, iż powyższej ugodzie nadana została klauzula wykonalności i na podstawie tego tytułu wykonawczego wszczęto postępowanie egzekucyjne. Zgodnie z tą ugodą powód miał w określonym terminie dostarczyć pozwanemu łódź spełniającą wymagania określone w ugodzie i załącznikach do ugody. Termin dostarczenia łodzi upływał z dniem 4 listopada 2017 r., zaś ugodę można było uznać za niewykonaną począwszy od 15 listopada 2017 r. Ugoda została wykonana przez powódkę. Drobne niedociągnięcia, jakie zauważono przy odbiorze łodzi, zostały niezwłocznie usunięte. Pozwany bezpodstawnie odmówił odebrania łodzi. Kwestią sporną była konieczność przeprowadzenia testu antycapsizing , gdyż zdaniem powoda nie było takiej konieczności; w ugodzie nie przewidziano takiego obowiązku. Taka próba odbyła się jednak z powodzeniem w dniu 23 listopada 2017 r.

Pozwany Skarb Państwa – Komenda (...) w G. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, że powódka nie wywiązała się z obowiązków określonych ugodą sądową, co uzasadniało wszczęcie egzekucji o zapłatę kwoty stanowiącej wartość łodzi. Podkreślał, iż przeprowadzenie próby systemu antycapsizing było konieczne i wynikało z zapisów samej ugody. Przeprowadzone trzy próby tego systemu zakończyły się niepowodzeniem.

W toku postępowania powódka zmieniła żądanie domagając się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 533.794,33 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie wskazując, że na kwotę tę składa się kwota wyegzekwowana w toku postępowania egzekucyjnego od powoda, koszty postępowania egzekucyjnego oraz koszt operacji bankowych poniesionych przez powódkę. Zmiana powództwa wynikała z faktu wyegzekwowania kwoty wskazanej w tytule wykonawczym przez organ egzekucyjny .

Powód cofnął pozew w zakresie żądania pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego .

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 lipca 2017 r. przed Sądem Okręgowym w Gdańsku w sprawie I C 608/14 Skarb Państwa – Komenda (...) zawarł z e spółką (...) SA w B. ugodę sądową, której treść w zakresie pkt (...), (...), (...), (...), (...) brzmiała:

„2. Pozwana (tj. (...) SA w B.) na mocy niniejszej ugody zobowiązuje się w terminie 110 dni od dnia jej zawarcia przed Sądem (bez względu na dni ustawowo wolne od pracy) dostarczyć do Powódki (tj. Skarb Państwa – Komenda (...) w G.) przedmiotową łódź (...) na zasadach i warunkach uzgodnionych przez strony w niniejszej ugodzie oraz niżej wymienionych załącznikach do ugody, stanowiących jej integralną część.

ZAŁĄCZNIKI:

NR (...) - Wymagania techniczne

NR (...) - Protokół prób zdawczo - odbiorczych

NR (...) - Karta gwarancyjna

NR (...) - Zgłoszenie reklamacyjne

NR (...) - Postanowienia gwarancyjne

NR (...) - Protokół porozumień gwarancyjnych -PPG

NR (...) - Gwarancyjny protokół zdawczo - odbiorczy - GPZ

3. Strony dopuszczają opóźnienie w realizacji przedmiotu ugody tylko na poniższych warunkach, wskazanych w ust. (...), (...), (...) i ust. (...) ugody.

4. W razie niedochowania przez Pozwaną terminu wykonania ugody, o którym mowa w ust. (...) ugody, Pozwana zapłaci Powódce 1 000, 00 złotych (jeden tysiąc złotych) za każdy dzień opóźnienia, nie więcej niż 10. 000, 00 złotych (dziesięć tysięcy złotych). Strony zgodnie postanawiają, że wystarczającym dowodem uzasadniającym nadanie przez Sąd ugodzie w ust. (...) klauzuli wykonalności będzie jednostronne pisemne oświadczenie Komendanta (...) z podpisem poświadczonym notarialnie, w którym wskaże liczbę dni opóźnienia i kwotę do zapłaty przez Pozwaną.

5. Po bezskutecznym upływie 10 dni licząc od dnia terminu wykonania ugody (ust. (...)), strony przyjmują, iż ugoda nie została zrealizowana i zastosowanie będzie miało postanowienie ust. (...) ugody. Strony zgodnie postanawiają, że wystarczającym dowodem bezskutecznego upływu terminu realizacji ugody przez pozwaną uzasadniającym nadanie przez Sąd ugodzie (ust. (...) i (...)) klauzuli wykonalności będzie jednostronne pisemne oświadczenie Komendanta (...) z podpisem poświadczonym notarialnie, w którym wskaże liczbę dni opóźnienia i kwotę 485. 560, 00 złotych (czteryście osiemdziesiąt pięć tysięcy pięćset sześćdziesiąt złotych) do zapłaty przez pozwaną - (...) S.A.

6. W razie opóźnienia w realizacji napraw gwarancyjnych wynikających z "Protokołu Porozumień Gwarancyjnych", o których mowa w załączniku nr (...) ugody - POSTANOWIENIA GWARANCYJNE, Pozwana zapłaci Powódce karę umowną w wysokości 1 000, 00 złotych (jeden tysiąc złotych) za każdy dzień opóźnienia, nie więcej niż 10. 000, 00 złotych (dziesięć tysięcy złotych). Po bezskutecznym upływie 10 dnia opóźnienia strony przyjmują, iż niniejsza ugoda

nie została wykonana i zastosowanie będzie miało postanowienie ust. (...) ugody. Strony zgodnie postanawiają, że wystarczającym dowodem bezskutecznego upływu terminu realizacji ugody przez pozwaną uzasadniającym nadanie przez Sąd ugodzie klauzuli wykonalności będzie jednostronne pisemne oświadczenie Komendanta (...), w którym wskaże liczbę dni opóźnienia i kwotę do zapłaty przez pozwaną - (...) S.A.

9. W przypadku niezrealizowania przez Pozwaną postanowień niniejszej ugody, Pozwana zatrzyma łódź (...) i zapłaci Powódce kwotę 485. 560, 00 złotych (czterysta osiemdziesiąt pięć tysięcy pięćset sześćdziesiąt złotych) tj. wartość łodzi (...) ustaloną w umowie nr (...) z dnia 27 września 2007 r. Strony zgodnie postanawiają, że wystarczającym dowodem braku realizacji ugody przez pozwaną uzasadniającym nadanie przez Sąd ugodzie klauzuli wykonalności będzie jednostronne pisemne oświadczenie Komendanta (...) z podpisem poświadczonym notarialnie wskazujące upływ terminów określonych w ust. (...) i ust. (...) ugody powodujących, iż ugoda uważana jest za niezrealizowaną.”

Zgodnie z wymaganiami technicznymi, które miała spełniać przedmiotowa łódź,

musiała być ona wyposażona w system antycapsizing. tj. system, który powodował ponowne obrócenie łódki do pozycji normalnej po jej wywróceniu do góry dnem.

Powyższej ugodzie sądowej z 17 lipca 2017 r. nadana została klauzula wykonalności i w zakresie kwoty 1000 zł za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu ugody, w zakresie kwoty 485.560 zł przewidzianej w wypadku niezrealizowania ugody w ustalonym terminie. Na podstawie tego tytułu wykonawczego pozwany Skarb Państwa – Komenda (...) wszczęła egzekucję.

W wyniku egzekucji wyegzekwowano od powoda kwotę 485.560 zł, kwotę 35474,08 zł tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego .

/okoliczności bezsporne, nadto protokół z 17.07.2017 r. – k .25-37; zarządzenie - k. 38/

Pismem z 17 października 2017 r. powód poinformował pozwanego, iż jest gotowy do przeprowadzenia prób łodzi zgodnie z warunkami ugody w dniu 26 lub 30 października 2017 r.

Pierwszą próbę wykonano 31 października 2017 r. - wynik prób był negatywny.

Kolejna próba odbyła się w dniu 9 listopada 2017 r. – również z wynikiem negatywnym - system antycapsizing nie zadziałał.

Pismem z 10 listopada 2017 r. powód poinformował pozwanego, że ze względu na konieczność sprawdzenia jednego z elementów systemu antycapsizing ponowna próba obrócenia łodzi planowana jest na 13 listopada 2017 r.

W dniu 14 listopada 2017 r. odbyła się próba zdawczo – odbiorcza przedmiotowej łodzi – systemu antycapsizing. Próba zakończyła się wynikiem negatywnym – system antycapsizing nie zadziałał prawidłowo tj. nie odwrócił łodzi do pozycji prawidłowej.

Pismem z 15 listopada 2017 r. powód poinformował pozwanego, że jest gotowy do próby systemu antycapsizing, który odbyć się może 17 listopada 2017 r. W odpowiedzi pozwany wskazał, że termin końcowy wskazany w ugodzie minął w dniu 14 listopada 2017 r., co z kolei uzasadnia egzekucję kwot wskazanych w pkt (...) i (...) ugody .

W dniu 23 listopada 2017 r. powód przeprowadził test systemu antycapsing w obecności przedstawiciela Polskiego Rejestru Statków. Test wypadł pomyślnie.

/dowód: pismo z 17.10.2017 r. – k. 72; notatka 26.10.2017 r. – k. 71; meldunek z 22.11.2017 r. – k. 126-128 ; oświadczenie z 14.10.2017 r. – k. 156; pismo z 10.11.2017 r. – k. 54; pismo z 10.11.2017 r. – k. 53; pismo pozwanego z 15.11.2017 r. – k. 51-52; sprawozdanie z przeglądu statku – k. 44; zeznania świadka P. B. (1) – k. 204v-207; zeznania świadka P. B. (2) – k. 205v-207; zeznania prezesa zarządu powoda - k. 256-260/

Sąd zważył, co następuje

Stan faktyczny w sprawie w zakresie niezbędnym do rozstrzygnięcia był w istocie niesporny i wynikał z przedłożonych w toku procesu dokumentów. Dokumenty co do swej treści nie były kwestionowane i Sąd uznał je za w pełni wiarygodne.

Bezsporne w sprawie były w szczególności warunki ugody, mocą której powód zobowiązał się do wykonania łodzi o określonych parametrach technicznych. Z treści ugody i jej załączników wynika m.in., że łódź miała być wyposażona w system antycapsizing tj. system, który pozwalał łodzi na obrócenie się do „normalnej” pozycji w wypadku jej wywrócenia np. na skutek np. silnego wiatru i fal morskich. Bezsporne było także, że termin do oddania łodzi upływał z dniem 14 listopada 2017 r.; znajduje to jednoznacznie potwierdzenie w treści korespondencji przedprocesowej stron oraz w treści samej ugody.

Z akt sprawy wynikało też, że system antycapsizing nie był w pełni sprawny do pewnego momentu tj. przynajmniej do 14 listopada 2017 r. Okoliczność ta wynika z samych dokumentów złożonych przez powoda, jak i zeznań świadków powoda i prezesa zarządu spółki (...). Strony nie prowadziły w tym zakresie sporu koncentrując się na zagadnieniu, czy faktycznie istniała potrzeba wykonywania testu antycapsizing.

Powód uzasadniając swoje roszczenie powoływał się na treść art. 840 § 1 pkt 1 kpc., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności. W przedmiotowej sprawie takim zdarzeniem według powoda było dostarczenie łodzi, do której się zobowiązał zgodnie z umową.

Zdaniem Sądu nie zaistniała podstawa do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Powód nie dostarczył bowiem do 14 listopada 2017 r. łodzi spełniającej wymagania określone w ugodzie i załącznikach do ugody. W dniu 14 listopada 2017 r. łódź nie posiadała sprawnego systemu antycapsizing, co wyklucza uznanie, iż powód wykonał swoje zobowiązanie. W takiej sytuacji zastosowanie znalazł pkt (...) ugody przewidujący obowiązek zapłaty kwoty określonej w tym punkcie, tj. tej, która następnie została wyegzekwowana przez pozwanego w toku postępowania egzekucyjnego.

Bez znaczenia w związku z powyższym było ustalanie, czy istniała potrzeba wykonywania testu antycapsizing, skoro ważniejszą kwestią było, że ten system nie zadziałał. Podkreślić wręcz można, że tylko dzięki konsekwentnemu stanowisku pracowników pozwanego domagających się przeprowadzenia testu doszło do wykrycia usterek tego systemu i ich likwidacji. W innym bowiem razie realna stawała się możliwość, że system nie zadziałałaby w czasie akcji ratunkowej.

Nie może też znaleźć akceptacja ewentualna argumentacja powoda, z której mogłoby wynikać, iż system antycapsizing został naprawiony w ciągu kilku dni (czego dowodem jest próba z 23 listopada 2017 r.), a co za tym idzie powód powinien był przedłużyć termin obowiązywania umowy i wstrzymać się z wszczynaniem egzekucji. Ugoda sądowa zawarta przez strony negocjowana była przez długi okres czasu i powód jako profesjonalny podmiot zajmujący się produkcją tego typu łodzi winien ustalić tak warunki umowy, aby móc je realnie wykonać. W ugodzie takiej zaś takiej dalszej możliwości nie przewidziano. Celowo użyć należy słowa „dalszej”, gdyż zgodnie z pkt (...) ugody dopiero upływ 10 – dniowego okresu czasu był warunkiem uznania ugody za niezrealizowaną. Sama ugoda dawała więc powodowi pewien margines bezpieczeństwa dotyczący terminowej realizacji zobowiązania. Zwłaszcza przy takim zapisie umowy trudno oczekiwać od pozwanego Skarbu Państwa, że powinien dodatkowo przedłużać termin realizacji ugody. W tym kontekście też powód winien był odpowiednio wcześniej zakończyć prace produkcyjne, aby zostawić sobie odpowiedni margines czas na testy i usuwanie ewentualnych usterek. Nie wymaga szczególnej wiedzy i doświadczenia życiowego przewidzenie, że warunki pogodowe mogą przesunąć termin prób i oddania łodzi. Tymczasem powód w piśmie z 17 października 2017 r. wskazał na termin odbioru 26 lub 30 października 2017 r. Kolejne próby ustalał na dzień 9 i 13 listopada 2017 r. Trudno tu mówić o braku współdziałania ze strony pozwanego wymaganego według art. 354 kc. Pozwany trzykrotnie zgadzał się na spotkania w celu odbioru łodzi, terminy, które zaś wyznaczał, niemal całkowicie zbieżne były z terminami wskazanymi przez powoda. Terminy wyznaczał bowiem na jeden dzień po

terminie wskazanym przez samego powoda. Trudno w takiej sytuacji mówić o zwłoce czy też niewspółdziałaniu wierzyciela w wykonaniu zobowiązania.

Wobec powyższego Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe stron uznając, iż nie są one przydatne do rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze powyższe na mocy wskazanych powyżej przepisów Sąd orzekł jak w pkt II wyroku. Wobec uznania, że nie zaistniała podstawa do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, nie można mówić o bezpodstawnym wzbogaceniu po stronie pozwanego czy też o szkodzie wyrządzonej przez pozwanego na skutek przeprowadzonej egzekucji. Wszczęcie i prowadzenie egzekucji było bowiem zgodne z przepisami i miało swoją podstawę prawną. Nie zachodzą więc przesłanki do zastosowania art. 405 kc czy też przepisów o czynach niedozwolonych. Tym samym roszczenie o zapłatę nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pkt I Sąd orzekł na mocy art. 203 kpc w zw. z art. 355 kpc. z uwagi na skuteczne cofnięcie żądania pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na mocy art. 98 kpc, 99 kpc, 105 § 1 kpc oraz § 2 pkt 7 i § 15 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. Dz.U. z 2018, poz. 265) zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Poniesione przez pozwanego koszty to koszty zastępstwa procesowego w wysokości 10800 zł. Sąd nie znalazł podstaw do zasadzania kosztów postępowania w podwójnej wysokości w związku ze zmianą żądania, gdyż zmiana ta wynikała wyłącznie z okoliczności niezależnych od powoda tj. z uwagi na wyegzekwowanie kwoty określonej w ugodzie sądowej przez organ egzekucyjny.